

Bionova – en drivkraft for omstilling til en biobasert sirkulærøkonomi

Om Bionova

Bionova skal konkret utvikle ordninger som sikrer en realisering av målene i Landbrukets klimaplan 2030.

Bionova skal være Norges viktigste verktøy for å omstille primærnæringene jord, skog og hav til karbonnøytrale og sirkulære næringer med betydelig økt verdiskaping.

Bionova skal være motoren som øker investeringer i teknologi og kunnskap som reduserer klimagassutslipp, øker biologisk karbonbindingen og skaper nye produkter og tjenester fra de fornybare biologiske næringene jord, skog og hav.

Bionova skal fremme en utvikling skaper sirkulære og ressurseffektive verdikjeder med god utnyttelse av næringsstoffer og økt karbonbinding i jord, skog og hav.

Nye stimuleringsordninger for nye samfunnsoppgaver

Bionova etableres fordi nye samfunns mål og -oppgaver krever helt andre og nye stimuleringsordninger. Bionova skal uavhengig av eksisterende ordninger konsentrere seg å fremme omstillingen til en sirkulær bioøkonomi som reduserer klimagassutslipp og øker verdiskapingen fra bionæringene. Bionæringene jord, skog og hav skal vurderes som en helhet for å utnytte synergier og best mulig ressursutnyttelse.

Bionovas mål

Norge skal bli et pilotmarked for tidlig innføring av ny kunnskap og disruptive teknologier som bidrar til å øke verdiskapingen, realisere klimamålene og utvikle ressurseffektive produksjonsmetoder og nye produkter basert på fornybare biologiske ressurser.

Lønnsomhet og forutsigbarhet en forutsetning for å nå klima- og bærekraftsmål

Med kun 8 år til 2030 og realisering av krevende mål for klimagassutslipp, er det avgjørende å skape økonomisk forutsigbarhet for å stimulere til endring innen de biobaserte produksjonene.

Lønnsomheten ved investeringer og kjøp nye innsatsfaktorer må være reell og ha umiddelbar virkning. Bionova skal stimulere til samarbeidsprosjekter i verdikjedene som skaper økonomisk forutsigbarhet for investering i ny teknologi og produksjonsmetoder.

Prioriterte hovedoppgaver

Bionovas rolle er å fremme omstilling av bionæringene. Hovedoppgavene blir følgelig å utvikle nye stimuleringsordninger som øker endringstakt og utvikler konkurransekraft til norsk produksjon.

Hovedoppgavene:

Bonden - Bionova må støtte innføring av klimavennlig teknologi hos produsentene

Det er behov for tiltak som reduserer risiko for landbruks- og havbruksprodusenter som skal ta i bruk, ny klimavennlige teknologi.

For å sikre realisering av mål om reduserte klimagassutslipp fra landbruket innen 2030 må økonomisk risiko for bondens investering i løsninger som bidrar til konkrete kutt i klimagassutslipp fra landbruket reduseres.

Ny, klimavennlig teknologi og produksjonssystemer representerer en risikofaktor for produsentene, og uten risikoavlastende støtteordninger vil produsenter tvinges til å velge eldre, mindre klimavennlig teknologi. Her vil det også ligge metoder og markeder for karbonbinding i jord, beiter, hav og skog, samt målemetoder for karbonbinding ved biomasseproduksjon.

Rammene for innovasjon, spesielt hos SMB'er

Rammene for innovasjon for SMB'er er for små i vår næring. Klimautfordringen skaper etterspørsel etter nye løsninger innenfor et bredt spekter av teknologiområder. NCE Heidner Biocluster har bedrifter som ligger i verdensfronten for å utvikle teknologi hvor det er behov for å nå ut i globale markeder for å finansiere videre utviklingsløp. For å sikre en effektiv teknologiutvikling må Bionova støtte landbrukets- og havbrukets leverandørindustri som har ambisjoner for å nå ut i internasjonale markeder med norskutviklet teknologi. På lengre sikt vil en slik strategi sikre ressursgrunnlaget for en norsk, landbruksteknologisk sektor som kan utvikle teknologi tilpasset norske ressurser og behov, finansiert gjennom salg i både norske og internasjonale markeder. Bionova må støtte kommersialisering i leverandørindustrien for klimavennlig landbruksteknologi.

Biobasert sirkulærøkonomi

Utvikle ordninger som fremmer god utnyttelse av biomasse som ressurs i produksjon av mat, fôr og som substitutt for fossile ressurser. Utvikle ordninger for næringsdrivende i primærnæringene landbruk og havbruk som stimulerer til samarbeid for å skape tidlig lønnsomhet og forutsigbarhet for nye produkter og konsepter. Bionova bør støtte etablering av industrielle produksjonsanlegg i forlengelsen av landbrukets ressurser.

Bionova bør legges i nærheten av de utviklingsmiljø som eksisterer med god forankring i næringslivet. Det bør bygges et Norsk landslag for bioøkonomi som blant annet jobber med koordinering og finansiering av prosjekter hos bioklyngene og norsk biokatapult – spesielt for en satsing mot Horisont Europa.

Nye stimuleringsordninger finansieres fra fornybarfondet

Som for Enova vil det være en god løsning å etablere et fond som gir Bionova økonomiske forutsetninger til å lage stimuleringsordninger med stor endringskraft. Fondet bør bygges opp gjennom årlige bevilgninger fra CO₂-avgiften fra ikke-kvotepliktig sektor. Avgift på fossilt karbon for å øke verdiskaping fra fornybart karbon vil være et godt politisk signal.

Bionovas rolle og organisering

Samspill og rolleavklaringer med øvrig virkemiddelapparat

Det eksisterer flere beslektede ordninger innenfor statens nasjonale og regionale virkemiddelapparat. Etableringen av Bionova vil skape behov for koordinering og endringer i det øvrige virkemiddelapparatet. For at Bionova skal tilføre noe nytt i tillegg, er det avgjørende at Bionovas ordninger rettes inn mot de ambisiøse målene som er satt for kutt i klimagassutslipp fra de fornybare næringene jord, skog og hav, samt ambisjonene om økt verdiskaping fra biobasert sirkulærøkonomi.